

Riigikogu põhiseaduskomisjoni istungi protokoll nr 116

Tallinn, Toompea

Teisipäev, 16. mai 2017

Algus 14.00, lõpp 16.05

Protokollija: Silja Tammeorg

Võtsid osa: Ken-Marti Vaher, Jüri Adams, Anneli Ott, Arto Aas, Helmut Hallemaa, Inara Luigas (Ivari Padari asendusliige), Igor Gräzin (Kalle Laaneti asendusliige), Mart Nutt, Peeter Ernits, Erle Enneveer (nõunik-sekretariaadijuhataja), Karin Tuulik (nõunik), Kristo Varend (nõunik)

Puudusid: Jaak Madison ja Lauri Luik

Kutsutud: pöördumise esitajate kontaktisik Urmas Ambur (1. päevakorrapunkti juures), Justiitsministeeriumi kriminaalpoliitika valdkonna asekanstler Kristel Siitam-Nyiri (2. päevakorrapunkti juures); algataja esindaja Andres Herkel ja Justiitsministeeriumi avaliku õiguse talituse juhataja Illimar Pärnamägi (3. päevakorrapunkti juures)

Päevakord:

1. Kollektiivse pöördumise „Lisame riigipüha. Lisame puhkepäeva, kui rahvuspüha või riigipüha langeb nädalavahetusele.“ arutelu
2. ELAKile arvamuse andmine Valitsuse seisukohtade kohta Euroopa Prokuratuuri tõhustatud koostöö vormis asutamise ning Eesti Euroopa Prokuratuuri tõhustatud koostöös osalemise kohta
3. Kohaliku omavalitsuse volikogu valimise seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse, millega keelatakse peibutuspardid eelnõu (413 SE) esimese lugemise arutelu
4. Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse muutmise seaduse eelnõu (414 SE) esimese lugemise arutelu
5. Istungil algatatud küsimused.

1. Kollektiivse pöördumise „Lisame riigipüha. Lisame puhkepäeva, kui rahvuspüha või riigipüha langeb nädalavahetusele.“ arutelu

Urmas Ambur selgitas, et tema on kollektiivse pöördumise „Lisame riigipüha. Lisame puhkepäeva, kui rahvuspüha või riigipüha langeb nädalavahetusele.“ algataja ja tehnilise poole läbiviija. Pöördumine on tegelikult kõikide inimeste poolt, kes on sellele allkirja andnud ning leidnud, et see vastab nende tahtele.

Urmas Ambur märkis, et Eestis on taasiseseisvumise ajast alates jäänud ülestatõusmispühade teine püha tavaliseks tööpäevaks, kuivõrd ülejäänud Euroopa riikides, va Maltal ja Portugalis, on see puhkepäevaks. Eesti Kirikute Nõukogu esindajaid oskaksid kindlasti palju paremini selgitada, kui tähtis on see püha kristlastele.

Teine esitatud ettepanek lisada puhkepäev, kui rahvuspüha või riigipüha langeb nädalavahetusele, käsitleb eelkõige neid kuupäevaliselt kindlaks määratud riigipühasid, mis langevad nädalavahetusele. Järgmisel aastal on näiteks väga palju selliseid pühasid, mis langevad nädalavahetusele. See tekitab inimestes tunde, nagu nende vaba päev oleks ära võetud, kuna see langes nädalavahetusele. Kõnealune muudatus annaks inimestele rohkem aega perega veetmiseks ja muuhulgas aitaks arendada ka siseturismi, sest lisanduvad puhkepäevad annavad inimestele rohkem võimalusi ringi liikuda. Ka kultuuri ja muusikatõõstusele tuleks lisanduvad puhkepäevad kasuks.

Ühelt poolt on olemas muidugi ettevõtjate vaade, kes peavad andma oma töõtajatele lisanduvaid puhkepäevi, aga samas tuleks vaadata ka asja teist külge, et mida lisanduvad puhkepäevad annavad emotsionaalselt inimestele juurde ja mida need annavad juurde inimeste tervisele. Praegu on pöördumisega välja pakutud nõ maksimumprogramm, aga samas ei pea ju kõik nädalavahetusele langevad pühad olema vabad päevad, võivad olla ka ainult kõige olulisemad. Isegi, kui algne ettepanek ei leia toetust, siis võiks kaaluda võimalust, et üksnes väga tähtsate riigipühade sattumine puhkepäevale annaks inimesetele lisapuhkepäeva. Kõik saavad ju aru, et 24. veebruar on märksa olulisem püha, kui näiteks 1. mai.

Mart Nutt küsis, et kas pöördumise esitajate esindaja oskab öelda, millistes riikides on see praktika, et kui püha satub nädalavahetusele, siis antakse lisapuhkepäev?

Urmas Ambur vastas, et tal ei ole praegu otseselt nimekirja neist riikidest, aga tema teada on Lätis selline süsteem. Kui komisjon soovib, siis ta saab komisjonile saata täiendava analüüsi selle kohta.

Mart Nutt leidis, et see info oleks hea ja lisaks võiks olla ka väike kalkulatsioon selle kohta, kui palju jääb riigil tulu saamata, kui anda selliseid lisanduvaid vabu päevi.

Urmas Ambur märkis, et selline ettepanek ei ole Riigikogus esimest korda arutusel ja tema teada pidi Justiitsministeerium käesoleva aasta alguses koostama analüüsi teemal, et kui palju jääb riigil tulu saamata, kui selline ettepanek leiaks toetust.

Peeter Ernits sõnas, et talle see ettepanek meeldib ja tema oleks huvitatud, kui suur oleks hoopis sotsiaalmajanduslik tulu riigile, kui selline ettepanek leiaks toetust.

Urmas Ambur vastas, et ta ei ole oma pöördumisele majanduslikku arvestust juurde teinud, sest sellel on niivõrd palju erinevaid aspekte. Samas võib öelda, et mitmed ettevõtted on juba ka omaalgatuslikult andnud töõtajatele vabu päevi, kui näiteks püha ja nädalavahetuse vahele jääb üksik tööpäev. See tuleneb sellest, et ettevõtjate heaolu on kasvanud ja töõtjate heaolu soovitakse rohkem tagada.

Arto Aas märkis, et eelkõige puudutab kõnealune ettepanek avalikku sektorit, sest eraettevõtjad saavad ise igal ajal oma töõtajatele vabu päevi lubada ja oma ettevõtte mingiteks päevadeks

sulgeda. Avaliku sektori puhul aga toob ettepanek kaasa selle, et teatud teenused võivad jääda kättesaamatuks ja teatud palgakulud suurenevad.

Aas leidis, et temale jääb ettepaneku mõte arusaamatuks, sest kui püha langeb nädalavahetusele, siis see on igal juhul vaba päev, mis annab võimaluse veeta aega reisides või oma perega.

Aas tundis huvi, keda täpsemalt kollektiivse pöördumise kontaktisik esindab? Kas teatud usuringkondi?

Urmus Ambur vastas, et kui ta selle ettepaneku tegi ja sellele allkirju koguma hakkas, siis ta ei konsulteerinud eelnevalt usuringkondadega ega ka mingis teises spetsiifilises valdkonnas tegutsevate isikutega. Tegemist on lihtsalt tavapärase rahvaalgatusega. Samaaegselt, kui see ettepanek sai pandud rahvaalgatuse leheküljele (rahvaalagatus.ee) välja, hakkasid ka erakonnad arutama puhkepäevale langevate riigipühade küsimust.

Ken-Marti Vaher selgitas, et pöördumine on jõudnud põhiseaduskomisjoni lauale tulenevalt Riigikogu kodu- ja töökorra seaduses kehtestatud kollektiivse pöördumise menetlemise regulatsioonist, mis näeb ette, et asjaomane komisjon arutab pöördumist kolme kuu jooksul pöördumise esitamisest ja kuue kuu jooksul langetab pöördumise kohta otsuse¹.

Ken-Marti Vaher märkis, et pöördumise kohta on põhiseaduskomisjonile saatnud 10.03.2017 kirja ka Eesti Kirikute Nõukogu ning küsis, kas pöördumise esitajad on kohtunud antud teemal Eesti Kirikute Nõukoguga?

Urmus Ambur vastas, et Kirikute Nõukoguga ei ole nad kohtunud ja seda teemat arutanud.

Anneli Ott leidis, et tegemist on sümpaatse algatusega ja Eesti ühiskonnas on tema arvates väga palju gruppe, kes seda toetavad. Ülestõusmispühade teise püha puhul on usulise külje rõhutamine asjakohane, aga kindlasti tuleb arvestada ka seda, et enamus Euroopa riikides on ülestõusmispühade teine püha vaba päev ja tuleb mõelda, et kas Eesti on tõesti oma riigi ülesehitamisega niivõrd hõivatud, et ei saa lubada seda püha vaba päevana. Teine ülestõusmispüha on ka kevadpüha, millega kaasnevad oma traditsioonid, mida peredes järgitakse ja see on kindlasti oluline aeg, mida veeta oma perega. Mis puudutab pöördumise teist ettepanekud anda puhkepäevale langeva riigipüha eest vaba päev, siis see on samuti õigustatud. Kui erasektoris antakse tihti töötajatele vabu päevi, kui näiteks pühade ja nädalavahetuse vahele jääb üks tööpäev, siis samamoodi võiks see tegelikult olla ka avalikus sektoris, sest miks ei võiks riik enda töötajaid rohkem väärtustada. Töötundide nõ taga ajamine ei tõsta tegelikult töö kvaliteeti ja lõpuks peab inimene saama puhata ning olema rahul. Kui inimestes kasvab ülekoormatuse tõttu pidev äng, siis see ei too ka riigile kasu. Ühelt poolt küll räägitakse majanduskasvu olulisusest, aga sama oluline on ka inimeste tervis, perekonna heaolu jne. See ei ole õige, et selliseid otsuseid tehakse üksnes majanduslikust aspektist lähtudes.

Peeter Ernits märkis, et ka tema arvates tõuseks ettepaneku elluviimisest pigem tulu ja mitte rahalist tulu, vaid just sotsiaalmajanduslikku tulu (emotsionaalne ja tervist parandav tulu).

¹ Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse § 152¹²

Igor Gräzin leidis, et ülestõusmispühade teise püha kirstlik mõte on selles, et ei tohi kahelda jumalas ja teine püha on tegelikkuses kahtlemise püha. Pole kindel, kas kahtlemise püha peaks olema vaba päev.

Gräzin märkis, et kui riik käsib tööandjatel anda töötajatele vaba päev, siis need tööandjad, kes annavad selle vaba päeva üksnes riigi käsul, püüavad seda teiste päevade arvelt töötajatelt lõpuks tagasi võtta. See tekitab töösuhetes uusi pingeid.

Urmas Ambur sõnas, et mitmete inimeste jaoks ei ole ülestõusmispühade teine püha kahtlemise püha, vaid pigem on see aeg, mis tähistab ülestõusmist ja seda, et kõik hakkab paremaks minema. Pigem on tegemist rõõmupäevaga, mis toob midagi uut kõigile neile, kes millessegi usuvad.

Jüri Adams tundis huvi, millal hakati pöördumisele allkirju koguma ja kui palju allkirju koguti?

Urmas Ambur vastas, et pöördumisele andis oma allkirja 1065 isikut ja kui pöördumine pandi rahvaalgatuse kodulehele ülesse esialgu avalikuks aruteluks, siis ei tulnud pöördumisele ei sisu ega sõnastuse osas ühtegi ettepanekut. Kollektiivne pöördumine algatati k.a 3. veebruaril.

Jüri Adams märkis, et pöördumises tehakse ettepanek täiendada töölepingu seadust sättega, et rahvuspüha või kuupäevaliselt kindlaksmääratud riigipüha langemisel iganädalasele puhkepäevale loetakse iganädalaseks puhkepäevaks rahvuspühale või riigipühale järgnev tööpäev. Kui selline sisuline täiendus tehtaks töölepingu seadusesse, siis kuidas sellest saaks tuleneda, et tegemist on üldkehtiva kohustusega. Väga paljud inimesed ei tööta mitte töölepingu alusel, vaid mingite muude lepingute alusel.

Adams küsis, kas pöördumise esitajad leiavad, et ettepaneku eesmärki ei ole võimalik saavutada vabatahtliku üleskutse teel?

Urmas Ambur vastas, et kindlasti oleks see üleskutse positiivne ja sellel on ka juba praegu järgijaid. Mis puudutab muudatuste tegemist töölepingu seadusesse, siis kollektiivse pöördumise esitamisel vaatab Riigikogu ju alati konkreetse pöördumise läbi ning juhul, kui ta seda pöördumist toetab, siis leiab ka sobiva vormi seadusandluses. Riigikogu hindab sellisel juhul, kas tuleb muuta ainult töölepingu seadust või ka teisi seaduseid. Pöördumise algatajad ei pruugi olla alati kõiki aspekte lõpuni läbi mõelnud.

Otsustati:

1.1 Jätkata arutelu komisjonis (konsensus - Ken-Marti Vaher, Mart Nutt, Anneli Ott, Inara Luigas, Peeter Ernits, Helmut Hallemaa, Jüri Adams, Arto Aas, Igor Gräzin).

2. ELAKile arvamuse andmine Valitsuse seisukohtade kohta Euroopa Prokuratuuri tõhustatud koostöö vormis asutamise ning Eesti Euroopa Prokuratuuri tõhustatud koostöös osalemise kohta

Vastavalt avaliku teabe seaduse § 35 lg 1 punktile 3 on tegemist asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud teabega, kuna selle avalikuks tulek kahjustaks riigi välissuhtlemist.

Otsustati:

2.1 Toetada Vabariigi Valitsuse esitatud seisukohti (konsensus - Ken-Marti Vaher, Mart Nutt, Anneli Ott, Inara Luigas, Peeter Ernits, Helmut Hallemaa, Jüri Adams, Arto Aas, Igor Gräzin).

3. Kohaliku omavalitsuse volikogu valimise seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse, millega keelatakse peibutuspardid eelnõu (413 SE) esimese lugemise arutelu

Andres Herkel sõnas, et kohaliku omavalitsuse volikogu valimise seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse, millega keelatakse peibutuspardid eelnõuga (413 SE) sätestatakse, et kui Riigikogu liige osutub valituks kohaliku omavalitsuse volikokku, siis tühistub Riigikogu liikme mandaat ja vastupidi. Antud muudatuse puhul ei saa väita, et isiku kandideerimisõigus oleks piiratud, sest inimene ise valib, millises esinduskogus ta tööle hakkab.

Igor Gräzin märkis, et Riigikogu liige on samuti huvitatud tema kodukoha omavalitsuse haldusvaldkonda kuuluvatest küsimustest ja kuulumine kohaliku omavalitsuse volikogusse annab talle kui kodanikule võimaluse haldusvaldkonda kuuluvaid küsimusi lahendada. Eelnõuga tekitatakse situatsioon, kus Riigikogu liikmeks saades kaotab isik oma kodanikuõiguse rääkida kaasa omavalitsuse haldusküsimustes.

Andres Herkel selgitas, et Riigikogu liige ei kaota oma kodanikuõigusi, vaid kaotab oma mandaadi kohaliku omavalitsuse volikogus lähtudes printsiibist, et kahte mandaati isikul olla ei saa. Eelnõu ei piira Riigikogu liikme töötamist kohaliku omavalitsuse halduskogus.

Arto Aas märkis, et Riigikohus tegi just otsuse², mille kohaselt on Riigikogu liikme kuulumine kohaliku omavalitsuse volikogusse põhiseaduspärane ja kohaliku omavalitsuse volikogu liikme staatus ei ole riigiamet. Kas nimetatud otsuse valguses leiavad eelnõu algatajad jätkuvalt, et Riigikogu liikmed ei tohiks kuuluda kohaliku omavalitsuse volikogusse?

Andres Herkel vastas, et kui regulatsioon on tunnistatud põhiseaduspäraseks, siis see ei tähenda, et regulatsioon oleks mõistlik, tark ja kasulik Eesti demokraatia arengule. Kõnealuse eelnõu puhul on tegemist poliitilise valikuga ja eelnõu algataja on veendunud, et nende pakutud lahendus on parem lahendus. Põhiseaduspärasuse küsimus ei puutu otseselt asjasse ja ei muuda eelnõu algatajate veendumusi.

Ken-Marti Vaher märkis, et sageli rõhutatakse regulatsiooni põhiseadusvastasust või põhiseaduspärasust seetõttu, et arvatakse, et siis on poliitiline argument tugevam.

Arto Aas leidis, et loomulikult on tegemist poliitilise valikuga, aga poliitilised valikud peavad olema põhiseadusega kooskõlas. Nüüd, kui Riigikohus on öelnud, et riigielu küsimused ja kohaliku elu küsimused on erinevatel tasanditel, siis ei ole mõistlik nii jõuliselt piirata kodaniku vaba õigust kandideerida ning olla valitud kohaliku omavalitsuse volikogusse ja Riigikogusse. Selline piirang oleks tema hinnangul Riigikohtu otsuse taustal põhiseadusega vastuolus, sest see on isiku põhiõiguste riive.

² Riigikohtu põhiseaduslikkuse järelevalve kolleegiumi 16. mai 2017 otsus nr 3-4-1-11-16

Mart Nutt märkis, et ka tema on alati leidnud, et Riigikogu liikme ja kohaliku omavalitsuse volikogu liikme mandaatide ühitamine ei ole põhiseadusega vastuolus. Eelpool nimetatud Riigikohtu otsusel on oluline roll seetõttu, et selles antakse lõpuks vastus küsimusele, kas kohaliku omavalitsuse ametid on riigiametid või mitte. Praktilise poole pealt on muidugi Riigikogu liikme ja kohaliku omavalitsuse volikogu liikme mandaatide ühitamine väga raske.

Nutt leidis, et tema arvates ei ole põhiseadusega vastuolus see, kui sätestada seaduses kord, mille kohaselt tuleb ühest mandaadist loobuda. Seaduses on see reguleerimise ruum iseenesest olemas ja tegemist on tõesti poliitilise valiku küsimusega.

Andres Herkel märkis, et nende eelnõu mõte on peamiselt see, et poliitikas oleks rohkem osalejaid. Korraga Riigikogu liikme kohal ja kohaliku omavalitsuse volikogu liikme kohal olemise keeld kehtestati omal ajal seetõttu, et poliitikas osalejate ringi laiendada. Kahte kogusse kuulumise keeld kestis Eestis väga pikka aega ja selle tagajärg oli see, et erakonnad panid inimesed ikkagi nõ topeltkandideerima, kuigi nad ei saanud mõlemat mandaati teostada. Tegelikult võtavad poliitikud ju endale sellega suuremaid riske, kui nad kandideerima minnes arvestavad võimalusega, et valituks osutudes kaotavad nad oma olemasoleva mandaadi. Poliitikud, kes julgevad selliseid riske võtta, on tugevamad.

Ken-Marti Vaher leidis, et Eesti probleem ei ole mitte selles, et poliitikud ei saaks ennast teostada, vaid suurem probleem on selles, et Eestis on vähe võimekaid poliitikuid.

Helmut Hallemaa märkis, et ta ise on olnud ka pigem seda meelt, et neid mandaate ei peaks ühitama, sest uusi poliitikuid on tõesti vaja. Samas ei saa seadusega ette näha, millise mandaadi peaks isik valima. Miks on eelnõu algatajad lisanud eelnõu nimesse täiendi „millega keelatakse peibutuspartid“? Tegemist ei ole seadusandliku keele tavapärase terminiga.

Andres Herkel vastas, et termin „peibutuspartid“ sai eelnõu nimesse lisatud tähelepanu tõmbamiseks.

Jüri Adams leidis, et tema teada Eest Vabariigis enne Teist maailmasõda sellist probleemi ei tekkinud ja see, et Riigikogu liige võis olla kohaliku omavalitsuse volikogu liige, oli mõistetav. Eesti on kahe erineva kultuuri piirimal, ühel pool on Soome, kus ajaloolistel põhjustel on parlamendi liikmed valdavalt ka kohaliku omavalitsuse liikmed. Teisel pool on Läti ja Leedu, kus on otsustatud, et kõne all olevaid mandaate ei tohi ühitada. See, millise korra kasuks on otsustatud, tuleneb nii ajaloolistest põhjustest kui ka sellest, kui suure riigiga on tegemist. Mandaatide ühitamine peaks olema füüsiliselt võimalik ja praegusel ajal Eesti suuruses riigis ei ole mandaatide ühitamine tehniliselt probleemiks.

Mis puudutab nime „peibutuspart“, siis see nimetus oli poliitiliselt aktuaalne kolme eelneva Riigikogu koosseisu ajal, kui Riigikogu liikmetel oli lubatud kandideerimine kohaliku omavalitsuse volikogusse, aga ei olnud lubatud volikogu liikmeks olemine. Siis kujunes välja praktika, et Riigikogu liige kandideeris kohaliku omavalitsuse volikogude valimistel eesmärgiga korjata maksimaalselt häáli oma erakonnale, mitte eesmärgiga asuda volikogu liikme kohale tööle. See mõiste jääb ilmselt aktuaalseks ka pärast käesoleva aasta sügise kohaliku omavalitsuse volikogu valimisi.

Peeter Ernits küsis, et kuidas Eesti Vabaerakond kavatseb sügisel kohaliku omavalitsuse volikogude valimistele minna ja kas Eesti Vabaerakonna fraktsiooni liikmed plaanivad kandideerida?

Andres Herkel vastas, et see küsimus ei ole praegu asjassepuutuv ja igäüks saab teha otsuse kandideerimiseks ise vastavalt kehtivatele seadustele.

Arto Aas küsis, et kas eelnõu algatajad on mõelnud ka selliste praktiliste küsimuste peale, et kui Riigikogu liige peaks olema teatud ajaperioodil kohaliku omavalitsuse volikogus asendusliige, siis kas ta peab ka sellel juhul Riigikogu liikme mandaadist loobuma?

Andres Herkel vastas, et see olukord tuleb lahendada ikkagi üheselt ja asendusliikme puhul peaks kehtima sama reegel, et Riigikogu liikme mandaadist tuleb loobuda.

Illimar Pärnamägi selgitas, et Vabariigi Valitsus arutas eelnõu 413 SE oma käesoleva aasta 20. aprilli istungil ja otsustas eelnõu mitte toetada nende vastavas kirjas esitatud põhjustel.

Otsustati:

3.1 Ettepanek võtta eelnõu täiskogu päevakorda 30.05.2017 (konsensus – Ken-Marti Vaher, Mart Nutt, Anneli Ott, Inara Luigas, Peeter Ernits, Helmut Hallemaa, Jüri Adams, Arto Aas, Igor Gräzin).

3.2 Teha ettepanek eelnõu tagasi lükata (poolt 8, vastu 1, erapooletuid 0).

Poolt: Ken-Marti Vaher, Mart Nutt, Anneli Ott, Inara Luigas, Peeter Ernits, Helmut Hallemaa, Arto Aas, Igor Gräzin

Vastu: Jüri Adams

3.3 Määrata ettekandjaks põhiseaduskomisjoni liige Peeter Ernits (konsensus - Ken-Marti Vaher, Mart Nutt, Anneli Ott, Inara Luigas, Peeter Ernits, Helmut Hallemaa, Jüri Adams, Arto Aas, Igor Gräzin).

4. Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse muutmise seaduse eelnõu (414 SE) esimese lugemise arutelu

Igor Gräzin selgitas, et Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse muutmise seaduse eelnõuga (414 SE) soovitakse Riigikogu Euroopa Liidu asjade komisjoni (edaspidi ELAK) nimetust muuta ja viia see vastavusse tegeliku olukorraga Euroopas. ELAKi nimi võiks eelnõu kohaselt olla edaspidi „Euroopa Liidu ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi asjade komisjon“. Komisjoni nime muutmise tingib Ühendkuningriigi lahkumine ELi koosseisust. Juriidiliselt on Ühendkuningriik ELi liige, aga teiselt poolt on Ühendkuningriik EList lahkunud, sest Ühendkuningriigi kuninganna teatas nende lahkumisest EList.

Jüri Adams märkis, et tema arvates on Ühendkuningriigi nime lühikene variant tõlgituna inglise keelest eesti keelde „Suurbritannia ja Põhja-Iirimaa Ühendatud Kuningriik“.

Mart Nutt küsis, et kui jõuab kätte aeg, kus Suurbritannia ei kuulu enam ELi koosseisu, siis miks peaks üldse praegune ELAK Suurbritannia teemadega tegelema? Euroopas on ju ka teisi riike, kes ELi ei kuulu ja nende riikidega ELAK ei tegele, näiteks Moldova, Ukraina, Andorra.

Igor Gräzin vastas, et Suurbritannia puhul on üks eriline nüanss, mida tuleb arvestada. ELi ja Suurbritannia vaheliste läbirääkimiste käigus on öeldud, et suur enamus mitte otseselt turuga seotud ELi regulatsioone jääb Suurbritannias kehtima ja Suurbritannia täidab neid vabatahtlikult. Suurbritannia näol on tegemist esimese ja ainsa EList lahkunud riigiga, kellel on unikaalne juriidiline staatus. Praegu on ees ootamas ajavahemik, mille jooksul Suurbritannia on justkui EL liige, aga samas enam ei ole ka. Kompetentsilt on ELAK õige koht, kus peaks ka

edaspidi arutama Suurbritannia asju. Eesti ajalooline seos Suurbritanniaga on selline, et Eesti peaks tunnustama Suurbritanniat kui Euroopa tuumikriiki olenemata sellest, kuhu ta ka kuulub.

Ken-Marti Vaher märkis, et Euroopa ei ole ainult EL, aga ELAK tegeleb ELi asjadega, mitte Euroopa asjadega. Euroopa asjadega tegeleb Riigikogu väliskomisjon.

Igor Gräzin sõnas, et ELi seos Suurbritanniaga on praegu ja ka tulevikus teistsugune, kui ülejäänud Euroopaga. EL peab läbirääkimisi Suurbritanniaga ja suhted ei ole hetkel harmoonilised. Seega oleks hea, kui Eesti ei peaks hakkama valima pooli ja ei tohiks minna kaasa ELi retoorikaga, mis on Suurbritannia vastane. Eesti suhted Suurbritanniaga on erilised ja seetõttu oleks mõistlik eelnõus pakutud muudatus sisse viia.

Otsustati:

4.1 Ettepanek võtta eelnõu täiskogu päevakorda 30.05.2017 (konsensus - Ken-Marti Vaher, Mart Nutt, Anneli Ott, Inara Luigas, Peeter Ernits, Helmut Hallemaa, Jüri Adams, Igor Gräzin).

4.2 Teha ettepanek tagasi lükata (poolt 4, vastu 3, erapooletuid 1).

Poolt: Ken-Marti Vaher, Mart Nutt, Anneli Ott, Inara Luigas

Vastu: Peeter Ernits, Jüri Adams, Igor Gräzin

Erapooletu: Helmut Hallemaa

4.3 Määrata ettekandjaks põhiseaduskomisjoni liige Jüri Adams (konsensus - Ken-Marti Vaher, Mart Nutt, Anneli Ott, Inara Luigas, Peeter Ernits, Helmut Hallemaa, Jüri Adams; Igor Gräzin)

5. Istungil algatatud küsimused.

5.1. Riigikogu juhatusele taotluse esitamine olulise tähtsusega riikliku küsimuse arutelu algatamiseks

Otsustati:

5.1 Esitada Riigikogu juhatusele taotlus korraldada 01.06.2017 Riigikogu täiskogus olulise tähtsusega riikliku küsimuse arutelu "Eesti Inimarengu Aruanne 2016/2017" (konsensus - Ken-Marti Vaher, Mart Nutt, Anneli Ott, Inara Luigas, Peeter Ernits, Helmut Hallemaa, Jüri Adams; Igor Gräzin).

(allkirjastatud digitaalselt)

Ken-Marti Vaher

Juhataja

(allkirjastatud digitaalselt)

Silja Tammeorg

Protokollija